

Szerkesztőség és kiadóhivata
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Közdí-tele ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelő
9-11 óra között,
Bolonya, mester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt felelve 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
tésnél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesen 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

89. szám.

Brassó, Kedd, augusztus 9-én.

III. évfolyam 1887.

Az írók és művészek jöveteléről.

A magyar írók és művészek köre e hó végén városunkat is fölkeresi szokásos évi tanulmány-utja alkalmával.

A szándék és cél e napokban lett hivatalos formában a városi tanács tudomására juttatva. A tanács ezt örvendetes és kellemes tudomásul vette és ugyanily czélből a legközelebbi közgyűlés elébe fogja terjeszteni.

Az erről szóló tanács értesítés, mely igen udvarias és előzékeny hangon szól és a melyről már lapunk közelebbi számában is megemlékeztünk, igen kellemes és örvendetes benyomást keltett — értesülésünk szerint — az írók és művészek köréből az útiterv helyi részleteinek pontos megállapítása végett körünkben járt két kiküldött tagra, az eszményi czélokért rajongó, lánglelkű s tevékeny dr. Haller Károlyra és a dolgok mibenlétét mindenkor bölcs megfontolással s higgadtan mérlegelni tudó Dolinay Gyulára, a kör érdemes, ügybuzgó és fárahatatlan titkárára.

Mert nyílt titok ugyan, hogy a kirándulás vezetőinek és helyi barátainak előrelátó gondoskodása folytán a kirándulás a körülményekhez mért legszivesebb fogadtatásban részesült volna és részestülne még azon nem remélt esetben is, ha azt a tanács és város — mint ilyen — az itteni sajátságos, de hála az égnek lassanként már itt is mulófélben lévő viszonyoknál és felfogásnál fogva hidegen fogadta volna és fogadná. Kezesség erre azon sok szép társadalmi siker és fellépés az újabb időben, melyet a hasonló ügyekben rokon-szenvező elemek fel tudtak mutatni Brassóban. De azért mégis jobban esik, ha itt is úgy van és úgy lesz, mint hazánknak minden más nevezetesebb városában volt és lesz a fogadás.

Körünkbe érkezve tehát, nem is mulaszthatták el mindenek előtt hasonlóan szíves és barátságos köszönettel viszonzni a város polgármestere előtt a tanács ezen előzékeny szíveségét; valamint a továbbiak iránt is tanácskozni s eszmét cserélni úgy vele, mint az eszméért már széles körben lelkesülő számos ügybaráttal is.

Mint tudjuk, a polgármester ur a fennálló szabályok és hasonló ügyekben követni szokott formák keretén belül, teljes ügybuzgósággal karolta fel az ügyet és azt

állásához mértén odaadó lelkesedéssel fogja támogatni jövőre is.

Különösen megígérte, miszerint — a tanács nevében és annak megbízása folytán — már a holnap tartandó közgyűlés elébe fogja terjeszteni az ügyet és a siker reményével indítványozni fogja, hogy valamely szűkebb körű alkalmi bizottság is küldetné ki, mely az írók és művészek körének idejövetele felett már rég lelkesedő számos ügybaráttal együttesen az ilyen alkalmakkal teljesíteni szokott vendégszeretetnek útját egyengetné és előkészítené városunk művelt és az ügy iránt bizonyára nagy kiterjedésben érdeklődő közönsége között.

Ezen többtagu vendég-fogadó és kalauzoló bizottság feladata leend ugyanis az elszállásolás, helyi széttekintés, megismerkedés és a vidéki kirándulások körül eljárni úgy, a mint az hasonló alkalmakkor szokás és a mint az — biztos tudomásunk szerint — Aradon, Déván, Segesvárt, Előpatakon és S.-Szentgyörgyön is fog történni épen az idén is.

Hogy városunkat és vidékét is felkeresik hazánk írói és művészei a hozzájuk mindenkor kisebb-nagyobb számban csatlakozni szokott külföldi kollegáikkal együtt, az bizonyára nagy élvezet és tanulságos dolog leend rájuk nézve is, mert pl. turisztikai szempontból szebb vidéket, mely egyuttal ipar, kereskedelem, közművelődés, társadalmi és politikai élet tekintetében annyira feltűnő sokoldalú és figyelmet érdemlő legyen, mint a miénk, bizonyára keresve sem találhatni hazánkban.

De viszont: mi se feledjük el, hogy e sok tollforgatás és szónokolni szerető ember mind megannyi élő hirdetője és tanuja akar lenni az itt látottaknak, hallottaknak és tapasztaltaknak.

Évtizedre kiható reklamot csinálhatnak városunk és vidéke számára, úgy benn a hazában, mint künn a „nagy világ“-ban. S évtizedekre kihatólag „betehetik az ajtót“ számunkra s napirendre teríthetik hazánk s a nagy világ közvéleményét felettünk.

Öröm és megnyugvás tehát azt tudnunk, hogy a városi tanács, s jelesen pedig épen annak feje és vezetője, a polgármester ur, a helyzetet felfogván, minden lehető el fog követni arra nézve, hogy e felállított mérleg

csakis jót mérjen rólunk és számunkra e napokban.

Nem kisebb hála és elismerés illeti azonban mindazon ügybuzgó és lelkes polgártársainkat is, a kik tehetségükhöz és idejükhöz mértén hozzá járultak és járulnak az ügy sikeréhez.

Nem is mondhatunk és kívánhatunk tehát jövőre is egyebet, mint azt, hogy: félretéve minden mellétekinteteket, — egygyek legyünk e napokban! — Mert azt kérjük igazán és ő szintén, hogy: van-e s volt-e közelebbről úgy elméleti, mint főleg gyakorlati szempontból fogasabb kérdés előttünk feltéve, mint épen az, a melyet a mai kor hírnökei s a jövő kor számára adatokat gyűjteni akaró írók és művészek tettek fel és tesznek, midőn kérdik: hadd lássuk tehát mi van ott, ki van ott; mi az igaz és való azon sok ellentmondó híresztelés közül, a melyet ti magatok hirdettek saját magatokról? ... És ha ez áll: van-e s lehet-e közöttünk fölösleges ember arra nézve, hogy e kérdésnek sikeres megoldása előmozdítassék? ...

Ki merné aztán magára vállalni a felelősséget akár a közvéleménnyel, akár pedig saját jó lelkiismeretével szemben azért, ha véletlenül, vagy silány kislelkűségből gátat vetne ebben s hátrafelé görditené a történendőknek jól indult kerekét? ...

Talpra álljon tehát mindenki elfogulatlan, nyílt őszinteséggel; és mutassuk meg — sine ira et studio — hogy mi van itt látni, tudni és hallani való.

Ezenkívül — mint tudjuk — az írók és művészek köre nagyobb szabású művészi estélyt is fog rendezni itt időzése alatt, melynek tiszta jövedelme kizárólag csakis helyi érdekek előmozdítására fog fordítatni. Talán az annyira fontos és nevezetes kisdédóvás ügye és a városunkra nézve minden tekintetben oly nagymértékben üdvös és hasznos szépitési ügy fog abból részesítettetni.

Legyenek tehát ezért is, amazokért őszintén és igazán üdvözölve már ez alkalommal is az írók és művészek! De legyenek úgy az ügyért áldozni és lelkesedni tudó polgártársaink is!

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Egy leány utolsó perczei.

Szép holdvilágos nyári este volt, midőn R... falu határát átléptem s a hold fényétől vezéreltetve végig haladtam a csendes utcákon, a melyeknek lakói már nyugodni tértek nappali fáradságos munkájuk után. Csak egy ház három ablakán át szórta sugarait a benn égő lámpa. E házat ismerem, F... Lajos csendes laka volt. Gyermekkoromban sok boldog napot tölték itt, mert volt e házban egy angyal, ki szeretetreméltóságával mindenkit magához vont; egyaránt tisztel és szeret őt szülő, testvér, rokon, öreg és ifju; boldogságnak tartotta az ifjuság, bármily rövid ideig vele csevegni a különben eléggé unalmas esteiken.

Mondom: én ismerem e leánynak tiszta lelkét, őszinte gondolkodását. De a pályám távozni kényszerített s miután mindig fájdalmas, tövises utakon vezetett át a sors, nehéz helyzetem közepette embergyűlölővé lettem s így őt is csaknem egészen feledém.

Bekopogtaték e ház ajtaján. Az asztal mellett ültek anyja, a jó öreg Emma néni, atyja s testvérei a legnagyobb bánatot tükröző arccal; még a lámpa is a rendesnél sötétebben világított, mintha ő is részt akarna venni a család aggodalmában. Szívélyes üdvözlés után kérdezősködtem az öreg Lajos bácsitól a

bánat oka és Róza holléte után. Könnyes szemme mutatott az öreg egy mellékszoba felé s intett, hogy lépjek be. Rossz sejtelem fogott el; a legremsesebb gondolatok cikáztak át agyamon. Benyitok és íme, ott fekszik ágyán, két igaz barátnője virrasztott mellett. Arca rózsaszínét halványság váltá fel; gyönyörű fekete haja előomolva elfőde azon szép fekete szemeket, a melyekbe az ember ha benézett, menyországban képzelé magát, s a szemek ragyogtak a már beesett arcból felém. Sokáig szótlan volt, csak nézett; nem ismert még rám. Végre atyja megtöré a csendet: „Lányom! ismered-e Gézát?“

— Igen — felelé — hisz tegnap játszánk a kertben.

E szavaiból látam, hogy a láza újra kitört; félrebeszélt. Hosszu hallgatását egy-egy kitörő kacajjal szakítá felbe. Látszott rajta, hogy a fájdalmat már nem érzi. Gyorsan felült és így szólt barátnőjéhez:

„Kies tájékon át menyországban jártam, Az utamban sok szép virágra találtam, Csokorba fűzve már siettem elétek, De ah!... csókjaimra embereké lettek. Közepén te valál szegfű alakjában, Melletted egy rózsza — óh miért is láttam? Levele széthullott, a hogy rá leheltem, E rózsza én valék s a szagja... a lelkem. Földdel telt kosarat kaptam tovább menve, Fekete földjébe rózsza volt ültelve.

Szinetlen, szagatlan, halvány, mint én vagyok Szeressetek akkor is, ha majd meghalok.

E szavakra megcsókolá barátnőjét s hátra hajtá fejét párnájára, hogy örök álmra hunyja szemeit. Harmadnap az egész falu őszinte részvéte kíséré e kedves leányt sirjába s barátnői rózsát ültettek sirjára.

Verus.

Uti rajzok.

(Zajzon, Előpatak, Málnás, Tusnád, Szent-Anna-tó s torjai »Büdös.«)
(Folytatás.)

Az ezelőtti viszonyokat és állapotokat ismerve, azokhoz mértén vettem egyik bátyámuramnak azon jelentését, hogy az előpataki főkutból „szerez“ nóm részére „frissen töltött“ savanyu vizet. Ez nagy szó, mert vízbőség a főkutban nincs s abból tölni nagy dolog. Hisz még a bérlőnek sem szabad.

Tudtam, hogy sok mindenféle kihajtás van a világon, de hogy a nyárban „tilos“ főkut Előpatakon szintén kihajtott, t. i. egy másik főkut, a melynek vize megderesíti az — üveget, — azt nem tudtam.

Jóllehet ezen újabb fő — vagy felsőkut — forrásvíze jóval jobb a „réginél“, mely gondolatra azon körülmény vezetett, hogy az egy darab 20 krossal megjutalmazott (más pénz nem volt nálam és „adni“

A császártalálkozás.

Gasteinből jelentik f. hó 6-ikáról következőket:

Az előkelő közönség már 1 órakor várta Ferencz József ő Felsége megérkezését. A kastély tornácát sűrű tömeg foglalta el. A Straubinger-téren a közönség oly sűrű sorokban foglalt tért, hogy a közlekedés meg volt akadályozva.

Röviddel 2 óra előtt a völgyből zajos Hoch-kiáltások hallatszottak, melyek villámgyorsasággal tovább terjedtek és néhány perc múlva ő Felsége kocsija a fürdőkastély fölépcsője elé robogott. Ő Felségét, ki látogató ruhát, fekete kabátot és sötétszínű nadrágot viselt, a lépcső feljáratánál a német császár egész kísérete várta. Valamennyien az urak frakkban jelentek meg és osztrák-magyar rendjeleiket viselték. A Hurrah- és Vivat-kiáltások folyton ismétlődtek, mi alatt ő Felsége az urak mindegyikével kezét szorította.

Ő Felsége a király Perponcher udvari marsal által kalauzálva, Thun helytartó és Goltz főhadsegéd kíséretében haladt fel a lépcsőn és alig lépett az előcsarnokba, már is Vilmos császárral szemben állott, ki élébe ment, felséges barátját fogadni. A két uralkodó kezét fogott, megölelte egymást és az elfogadó terembe léptek, hol a legbensőbb barátsággal üdvözölték egymást.

Ő Felsége több mint él óráig időzött a fürdőkastélyban és azután a Straubinger szállóba ment, melynek lépcsőházában a városi képviselőtestület, a papság, a tartományi főnök és az osztrák és magyar arisztokrácia itt időző tagjai tiszteletteljesen üdvözölték.

Vilmos császár királyunk tiszteletére udvari ebédet adott, melyhez a két uralkodó kíséretéhez tartozó személyeken kívül Reuss herceg, Dohna, Deym, Thun, Chorinsky és Pálffy grófok, Rohan herceg és dr. Unger is hivatalosak valának. Ugy a két uralkodó, mint a vendégek is frakkban jelentek meg. Ebéd alatt a fürdő zenekara játszott. Ebéd után a két Felség együtt kikocsizott.

Esti 6 órakor mint a két Felség együtt Bockstein felé kikocsizott. Vilmos császár a Straubinger-féle vendégfogadó elé hajtattott, hol Ferencz József király már várakozott reá és hozzá szállt a kocsiba. A két uralkodó mosolyogva fogott kezét. A közönség, midőn a Felségek kocsija megindult, élénk éljenzésekbe tört ki.

A napot fényes kivilágítás zárta be. A magaslatokon örömtűzek lobogtak és a vizesés mint tűzár omlott alá. Valamennyi nyári lak és lakóház ki volt világítva, sőt még a német császár lakása is fényárban uszott. Királyunk félőrai körutat tett a nép közt és élénk ovációkban részesült.

A románság pusztulása a Székelyföldön.

— Román lapszemle. —

Valahol egy népes gyűlésben voltunk, melyben Orbán Balázs adatokkal bizonyította, hogy a Székelyföldön a románok lépésről-lépésre terjednek az alatt, míg a székelyek Romániába vándorolnak. Nem találkoztunk senki, a ki Orbánt meg birta volna cáfolni. A „Gazeta” ma azzal az újsággal lepi meg olvasóit egy vezércikkben, (162. sz.) hogy a Székelyföldön valamikor sokkal több volt az oláhság, hogy ott az oláhok nyomról-nyomra tért veszítenek.

„Még e század elején csaknem mindenik székely

faluban sok oláh volt, a kik a két oláh felekezet valamelyikéhez tartoztak. Ma azonban már csak a falvak nevei és a családi nevek mutatják, hogy azok nagybárá románok voltak. Például Kilyén (Chilenii), Szemerja (Simbreaza), Ilyefalva (Ilienii). Ezekben a községekben olyan családok vannak, a melyek ma még felekezet szerint sem oláhok pl. Albu, mely családból ma Seps-Szentgyörgyön egy református hitű ügyvéd van. Álgya (Aldea), Szilvester (Silvestru), Váncsa (Vancea), Várza (Varza), Daragics (Dregiciu), Balla (Balea), Ilyés (Ilesiu), Lunguj, Korbuj stb.

Gidólfaván, Tusnádtól nem messze, ezelőtt két-tizeddel gr. kath. esperesség volt. Ma ennek a községnek összes lakói ev. ref. hitűek. Így történt Kézdi-Vásárhelyt is, a hol szép gör. kel. templom van, de hiveik nélkül maradt. Mint Hunyadmegyében, úgy a Székelyföldön is vannak keleti stílusban épített templomok és román festések. Ezt mondja maga Beksics is a székelyek előharcosa, a ki még dicsekedett vele, hogy a székelyek nagy része egykor oláh volt. — Csiknak legészakibb pontjától Maros-Torda keleti részén át, aztán Udvarhely és Háromszék, Bodza, Polyan és Bereczk kivételével, melyekben a románság tömör, a román nép mindenütt elvesztette vallását és azután nemzetiségét.

Hogy miképen magyarosítanak ma is a magyarok, előpélda Előpatak. (Vulcele) Nagy oláh temploma is van e községnek. Hát az iskola hogyan van? Tettek, a mit tettek, de kötelezték, hogy tagja legyen a kultúregyletnek. És a mi a legjellemzőbb ebben az oláhközségben, a magyar iskolaszéknek elnöke zsidó.

Na már ezért el is fog sülyedni az a vulesele a pokolnak épen az ő mélységes fenekére. Oláh községben magyar községi iskola, zsidó elnökkel és kultúregyleti tag tanítóval! Hallott-e valaha ilyent a világ? Hiszen akkor még az előpataki híres víz is oláhforrásból magyar birtokosok tulajdona, zsidó bérlővel és magyar cigány zenekarral.

Látott, hallott-e már valaki ilyen szörnyűséges dolgot? És az a víz mégis életet, egészséget ad a szenvedő emberiségnek; épen úgy táplálja, elteti az embert, mint az előpataki községi iskola a ficsorásokat. Már t. olvasóm így aztán ne higgy te annak a románnak, a ki nem félti a natiót a magyarosítástól, mert mikor ilyeneket olvassz, hogy a kalvinista Ilyefalva is oláh szemunczából kerekedett, még az Ilyefalvi kalvinista templomvárat is azok építették, akkor csakugyan nagy a veszedelem. Az igaz, hogy híres brassói Weisz Mihály bürgermeiszter neki rontott volt egykor oláhországi zsoldosaival az Ilyefalvi templom kerítésének, de hát nem azért, hogy ott székelyek lettek volna, hanem csak vizitát akartak volt tenni az oláhországi fratyék az Ilesiu fratyéknak. Uzonban is ezért ágyasztatta a kalvinista templom-kerítést, hogy mehessenek be az oláhországi testvérek egy pohár pálinkára.

Hát kedves olvasóm, változik a világ s a megváltozott világban még a históriát is újból kell neked tanulni. Nem az oláhság jött a Balkánhegyek közül ide a te nyakadra, hanem te jöttél az ő nyakára. Nem ő a kukac a sajtban, hanem megfordítva; te eszed a román sajtot már t. i. a cáscaval de penteleut, a mely, a mint tudva van, igen jó eledel, ha római is.

Mindezekből kitűnik, hogy nem gyerekjáték ám az a magyarosítás és hogy nagyon helytelenül cselek-

szenek azok a románok, kik ezeknek hallatára vállalkat vonogatják és így szólnak: ne féljetek!!

Czenkalji.

Ama bizonyos láthatatlan röpiratról.

Megkaptuk, birjuk a „Brassó” f. évi 86. számában említett hétfalusi röpiratot.

„Csángó titkok” az ő jellemzetes neve. Irta Arisztidesz. Még csak I. füzet. Majd elvállik, hogy vajjon lesz-e még több is? — Nyomatott Brassóban, Alexi könyvnyomdájában. Ebben az esztendőben.

Szeretnők szószerint is közölni azt; de a menyire furfangos és sunyi Arisztideszsel van dolgunk, kitelnék még tőle, hogy az esküdszék és sajtóbírósg előtt hivatkoznak arra, miszerint mi is közzétettük azt, — mentsék fel tehát őt is, vagy marasztaljanak el és csukjanak be vele. Ebből pedig nem instálunk.

Bizvást állíthatjuk, hogy elegendő lenne csak magát a röpiratot szószerint közölni: az olvasó közönség értelmesebb része tisztában lenne azonnal, hogy mivel gyűlt meg ilyen felette szorgos időben és minden igaz! ok nélkül a bajunk. — De hát hiába! Régi székely mondás: „Hej becsület, becsület! ha te nem lennél, most nem kellene nekem ezt vagy amazt kelletlenül is csinálnom!”

Tartjuk tehát ehhez magunkat és a közzététel helyett elmondunk és idézünk egyetmást a titokban lappangó modern Aristides urnak felderítése céljából.

1880. évben állásunkat elfoglalván, az akkori főispán ur egy megporosodott iratcsomagot hozatott elő és azzal adta át: itt van a hétfalusi erdők ügye, adjon véleményt arról, és adja elő azt a közigazgatási bizottság havi ülésében.

A csomagban talált rengeteg chaosból sikerült megtudnunk, hogy akkoriban vagyonkezelés, felügyelet és őrzés szempontjából az összes hétfalusi erdők be voltak kebelezve a Brassó város tulajdonát képező többi erdők közé. Közvetlenül a városi erdészeti hivatal intézte annak ügyeit. A város nevezett ki oda két pagonyerdészt és egy sereg erdőőrt. Ezek szolgáltatták ki a városi erdőhivatal utalványa alapján úgy a város hétfalusi haszonbérlőinek, mint „a hajdani törösvári uradalomhoz tartozott »hétfalusi jobbágyoknak« az erdőkből nyerhető haszonélvezeteket. Ezek fogták el az erdőkártevőket. Ők békültek ki velők, vagy ők szabták ki az értéket és árszabályt, a mely szerint t. i. a kibékülni nem tudók, vagy nem akarók megbüntetendők valának.

Ideiglenes kezelő-bizottságról, hét „község-ről, azok és a város által közösen választott erdőtisztokról és erdőőrökről, ideiglenes és évi üzemtervről, kezelési szabályokról, költségvetésről, munkaterről s több eféle holmi apróságról, valamint arról is, hogy a haszonélvezetek évi felosztása az illető községek házában, az előjáróságok közvetlen meghallgatása mellett eszközölendő félévvel előre, s a kiszolgáltatás is csak azon esetben eszközöltesse az erdőkezelő bizottság által, ha az előjáróság igazolvánnyal látta el az illető községi lakost arról, hogy valóban joga van az igénybe venni kívánt haszonélvezetnek, ugyancsak arról is, hogy az erdőköt kezelő erdőtisztek havonként ülést tartsanak, ott bejelentsenek minden előfordult és a következő hóban előfordulható eseményt, bevételt és kiadást, az erről felvett jegyzőkönyvek közöltessenek a

muszaj) pohár ó-főkuti viznek — a régi jó időből ismert „orrhasító” hatása teljesen kimaradt.

Miután a laikust a babona könnyen magával ragadja, azt vélem, hogy nem az új „főkut”, hanem az én két piczulus pénzdarabom nem szíves adása vette el ama jó fertályi borviz erejét, mely gondolatot bonczolni akarván, csak azon vettem észre magamat, hogy hű bérkocsisom jelenté: „Elálltam, istádom!”

A kocsis rudja Málnás felé állott. Hátat fordítottunk Előpataknak s megvallom, nem csekély aggodalom szállt meg, ha arra gondoltam, hogy az én Évám, ha rájön, hogy a bácsi által ujjongva bemutatott „szerzett”, saját pinczénkben a képzelt enyhülést előidézendő s az utazás befejezésével elhasználandó borviz, nem az ő-, hanem az új főkutból eredt, a „hatás” majdnem bizonyosan kimarad. Pedig azt is ugyanazon helyes készülékkel töltötték és dugaszolták, mint az ő-főkutit — szeptembertől májusig — talán még jobb is emez, mint az, hisz a fiatalabb rendesen erősebb.

Aggodalmam teljesen széteszött, mert alapatlannak bizonyult be, s annál nagyobb megnyugvással érkeztem a hegyoldalra épített, menedekes padlású szobákkal bíró Málnásra, hol épen, mint később az abban részt vett utitárs művész öcsémuramtól hallám, kitűnően sikerült bábra készült a számos közönség.

Málnást jogosan nevezhetnők el „Siebenhaus-nak”, mert hanem tévedek, hét oly épülettel rendelkezik,

mely a vendégek befogadására egy-egy rétet képező kerítettlen udvarral — szolgál.

Ime Bécsnek egy töredéke.

A már eddig is fényes bizonyítékokat nyújtott gyógyvizeket és fürdőket (ujabban itt lábra kapni készülő moor fürdőt, mi szédelgésnek tartatik ugyan, de itt már régen „borogatásképp” használva gyógyereje kétségtelenné vált), a „szembuzató”, mely úgy, mint a mesterséges „gözlő” barlang, az állandó fürdőbiztos leleményességének földalatti és földfeletti jelei — meg bírálni — miután azok egyik tudósunk által — késő esteli odaérkezése miatt „lámpással” is megvizsgáltattak — s talán azért is mondatik p. o. vize leírásában „kevésbé kénhidrogén” tartalmu stb.-nek, képes nem vagyok; szerintem azonban sokkal eklatantsabb, ha azt mondom, hogy egy, az ágyat őrzött, rheumában szenvedett rokonomat, Málnás élvezete után most tökéletesen helyreállítva tisztelhetem.

Kétségtelen tehát, hogy ily fényes s ehhez hasonló áldásos eredmény után, bár némi ismertetés mellett idővel ne lenne szép jövője Málnásnak. S ha tekintetbe vesszük, hogy ezen dióhéjba szorított fürdőn buzgó orvost, ügyes gyógyszerészt derék áldozatkész birtokost, (!) tapasztalatokban haladó építész — első és utolsó kivéve mindent egy személyben is — találhatni, nem kell prófétai tehetség annak megjövendölésére, hogy az egyetlen vendégfogó monopoliuma,

melyet az ügyesen ki is használ — mielebb megszűnik. A pereszlenként sürgölődő tekerintetes bajszú, előzékeny fürdőszolga száma — ki most egyszersmind pandur is — megszorodik, s ha egy értelmes erdész jól befenyvesíti e helyet, egy ügyes mérnök pedig sima utat és életbiztos Olthidat fog építeni, sarkába lép az aránylag a legfőbb (230) vendéggel dicsekedő Málnás, Tusnádnak, a melyhez vezető út egyik remek kanyarulásával egy 25 ctmnyi szikladarabot a halandóság figyelemzetül ott feledtek az utászok az ut közepén, a mi az alvahajtó kocsisoknak könnyen okozhat keserű ébredést, s ott épen oly felesleges, mint Mikó-Ujfaluban a 126-os házszám alatt a 480-as háznummerus.

Tusnádra sötétben érkeztem s azon, e tündérkertben először érzett — benyomástól nem menekülhettem, hogy a kiváló csin- és izléssel — de többnyire fából épült nyaralók és más épületek kíváncsiság tennék, hogy vagy mielőbb villanyvilágítással láttassák el ezen erdélyi fürdők csiszolt gyöngye, vagy pedig a — roppant szárazság miatt a könnyen gyuló és szétrobbanható — petroleum-világításnak felügyelet alá helyezése mellett, kétszereztesse a tűz esetén első segély nyújtására minden háznál vízzel telített kádak száma, mert az impozáns emeletes épületek lakói ily szigorú tűzvédelmi rendszer szükségességét nagyon is érzik.

(Folytatása következik.)

zottságot küldött ki. Különben a gyűlésről jövőre részletesen írunk.

Az „Írók s művészek társasága“ augusztus 26-án este a Nr. 1. nagytermében nagy irodalmi és művészi előadást rendez, melyen a szereplők országos nevű költők és művészek lesznek. Az estély tiszta jövedelme fele részben a brassói magyar kisedővő intézetek, fele részben pedig a brassói szépitő-egylet javára fog fordíttatni.

Városi közgyűlés. Brassó város képviselői f. hó 10-én, szerdán, d. u. 3 órakor közgyűlést tart, a melyre a polgármester következő tárgysorozattal el látott meghívót bocsátott ki: 1) Indítvány egy, a Bundschuh-féle méhkeret mellett lévő telek eladására. 2) Az állandó választmány választása. 3) A megyebizottság által elhatározott szabályzat a városi pénztárkezelés s könyvvitel tárgyában. 4) Az írók s művészek társaságának beadványa erdélyi kirándulásuk tárgyában. 5) Sztérenyi József szerkesztő kérvénye a község kötelekebe leendő felvétel végett. 6) Javaslat a városi s ezelőtt uradalmi malmok bérbeadása tárgyában. 7) Horstmann Vilmos alsó-tömösi vendéglő-bérlet kérvénye bérletleengedés tárgyában. 8) Javaslat egy telek cserélésének idősebb Czell Frigyes napirendre tűzése tárgyában. 9) Dr. Fichtenmacher Frigyes kórházi orvos kérvénye szabadságidejének 14 nappal leendő meghosszabbítása tárgyában. 10) Márk Samuel városi képviselő s társainak javaslata egy küldöttségnek a pénzügyminiszterhez leendő menesztése tárgyában a kereseti adók miatt. 11.) A Tömöspataknak Leonhardt posztógyára által történő tisztátalanítása tárgyában tett interpellációra adott felelet. 12) Szabályzat Brassó sz. k. város kötelekebe leendő felvételről.

Rendőri hírek. Véres verekedés. Szombaton éjjel a szabók kertjében lévő vendégőben Vozár Mihály honvédtizedes és Bombea Áron napszámos közt heves szóváltás támadt, mely végre azzal végződött, hogy Bombea kést rántott s a honvédtizedest oldalán súlyosan megsebesíté. A brutális tettes átadatott a büntető bíróságnak.

Unitárius zsinat lesz szeptember 4—6. napjain Dicső-Sztmártonban, Kis-Küküllőmegyében. A zsinaton Ferencz József püspök két alkalommal tart egyházi

szónoklatot. Ugyanott papszentelés is lesz, még pedig egyszerre tizenöt ifjú ember esküszik föl az unitárius hittanok hirdetésére, a mely nagyszámu új pap régóta nem tett esküt egyszerre. Megelőzőleg, szeptember 3-án, a Dávid Ferencz-egylet évi közgyűlése lesz, dr. Brassai Sámuel agg tudósunk elnökelete alatt.

Előpatakon — mint a legújabbban megjelent fürdőnévsor mutatja, — eddig 650 fürdővendég volt. Ezen névsor szerint újabban ismét 45 romániai fürdővendég (81 személy) van ott.

Felsült lótolvajok. A zajzoni határon e hó 6-án négy szép gazdátlan lovat látott meg a határpásztor s élve a gyanuval, hogy azokat nem látható, de veszedelmes emberek kísérhetik szemmel, jelentést tett az előjáróságnál azoknak behajtása iránt. Az előjáróság a fürdők alkalmazott csendőrök közbenjárását kérte s így fedezet alatt szép négy lovat hajtottak be a község házához. A csendőrség élve a gyanuval, a szükséges lépéseket oly eredménytelennel tette meg, hogy este két gyanus (egy zajzoni és egy hermányi) oláhot el is csipett. Tappintatosság szempontjából az egyiket egy csendőr a község házához, a másikat a másik csendőr a csendőrség lakásához éjszakázta be. De sajnos! A sors meg a sötétség annyira kedvezett a lólopásnak szerencsétlen brátyának, hogy a rávert vassal, meg a hátára kötött nyereggel, az öt kísérő csendőr elől szerencsésen elillant. S most üthetik nyomát, mert vége a prázsmári sokadalomnak.

Új-Tátrafüreden eddig 1311 fürdővendég fordult meg. köztük arisztokráciánk s közéletünk sok jeles tagja.

Szállítások a bolgár hadsereg részére. A brassói kereskedelmi és iparkamarához magán uton a bolgár hadsereg részére kiállításban levő töltény-táskák, fegyver- és derék-szíjak szállítására vonatkozó feltételeknek német fordítása beérkezett. Erről érdekeltek azon megjegyzéssel értesítettek, hogy ezen irat a hivatalos órákban a kereskedelmi kamara irodájában betekinthető.

Társas kirándulás Constanciába s Konstantinápolyba. A m. kir. államvasutak Brassó városi menetjegy-irodája már összeállította a kirándulás részletes programját, melyet azonban tér szűke miatt csak jövő számunkban fogunk közölhetni. A kirándulás valószí-

nűleg augusztus 31-én történik s tart a Constanziáig szeptember 5-ike délutáni 3 óráig, a Konstantinápolyi pedig szeptember 8-ig. A kirándulásban részt vehetnek a m. kir. államvasutak összes erdélyi állomásai. Ha legalább 100 személy összegyűjt, a kirándulás tényleg sikeresre biztosítva van. Mint értesülünk, városunkból is sokan készülnek résztvenni ezen érdekes és igen élvezetesnek ígérkező utban.

A keleti kéjutazásban, melyet a m. á. v. városi menetjegy irodája rendez Cairóba, Jeruzsalembe, Konstantinápolyba, Athénbe, stb., résztvevőket figyelmeztetjük arra, hogy ez utazásra mindenkinek utlevéllel el kell magát látnia. Ez különösen azért is szükséges, hogy az utazók esetleges postaküldeményeiket az érintendő pontokon Egyiptomban, Palesztinában, Török- és Görögországban, minden akadály nélkül kikaphassák. Az utazók tájékoztatására a megteendő utról, a szükséges felszerelésről és más egyébről legközelebb meg fog jelenni egy kis füzet, melyet a Keletet annyira ismerő kiváló orientalistánk, dr. Erdődy Béla ir. E füzet, melyből minden jelentkező kap egy példányt, minden szükségesről, legkimerítőbb tájékoztatást fog nyújtani. Erdődy ur egyébként volt szíves elvállalni azt is, hogy a társaságnak kalauzi, szellemi vezetője, ugyiszlólván mestere legyen, a mi lehetővé teszi, hogy a résztvevők ez utazást úgy az élvezetesség, mint a hasznosság szempontjából teljesen kiaknázzák. Megemlítjük még, hogy Széchenyi Pál gróf ipar- és kereskedelmi miniszter helyett az államtitkár Matlekovits Sándor, felszólította alexandriai, jaffai, és jeruzsalemi, konzulatusainkat arra, hogy az utazókat támogassák mindenben, a miben hozzájuk fordulnak. Jelenkezhetni a résztvevőre a menetjegy-irodában csak e hó 20-ig lehet.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. augusztus hó 9-én.

Román papírpénz a 20 frankos	8.58 vétel	8.61 eladás
ezüstpénz a 20	8.53	8.56
Napoleon'or (aranypénz)	9.93	9.97
Török lira	11.25	11.30
Arany	5.90	5.92
Orosz papírrubel	109.50	110.50

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérenyi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 5509. 1887.

Pályázati hirdetés.

Nagy-Küküllőmegye Bolya-berethalmi szolgabírói járásba kebelezett Asszonyfalva községében a jegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, erre ezennel pályázat nyitattik. A jegyzői állás 400 frt fizetés, természetben kiszolgáltatandó lakás vagy esetleg 50 frt lakbér és 6 öl kemény tűzifa illetményen van összekötve.

A pályázni óhajtok felhivatnak, az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a alapján felszerelt folyamodványukat a folyó augusztus hó 28-án déli 12 óráig alólírotnál annál is bizonyosabban benyújtani, mert később érkezett folyamodványok tekinteten kívül hagyatnak.

A választás folyó hó 29-én déli 11 órakor fog Asszonyfalva község hivatalos helyiségében meg-ejtetni.

Medgyes, 1887. augusztus 3.

A Bolya-berethalmi járás főszolgabírája
(325) 2—3 Lendvay.

Ad. 3629.—1887. tkvi. szhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schiel Gusztáv végrehajtónak Szén János végrehajtást szenvedő elleni 28 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő, Brassó város határán fekvő, a brassói 1187. számú telekjegyzőkönyvben Szén János és neje Mária egyenlő arányban tulajdonául felvett 20614. . . . hr. sz. fekvőkre 90 frt, 21883. . . . " " " " 127 frt, 24005. . . . " " " " 23 frt, 24962. . . . " " " " 14 frt, 24972. és 24983. " " " " 38 frt, valamint a brassói 9353. számú tükjvben Nemetz Vincenz János javára átjegyzett 1. rdsz. 1899. és 1900. hr. sz. ház fekvőségére 639 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1887. évi október hó 24-ik napján délután 5 órakor az

ezen kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak — végrehajtató és képviselője kivételével — az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. törv.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887. július hó 13-án

A kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.

Onaciú,
egyes bíró.

Szám 5198. 1887.

Pályázati hirdetés.

Nagy-Küküllőmegye Bolya-berethalmi szolgabírói járásba kebelezett Szász Sáros nagyközségben a jegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, — erre ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás 400 frt. évi fizetés, 40 frt kézbesítési díj, 30 frt irodai általány, a természetben kiszolgáltatandó lakás és 9 öl kemény tűzifa illetményen van összekötve.

A pályázni óhajtok felhivatnak, az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a alapján szabályszerűen felszerelt folyamodványukat folyó augusztus hó 23-án délután 5 óráig alólírotnál annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert a később beérkezett folyamodványok tekinteten kívül fognak hagyatni.

A választás folyó hó 26-án reggeli 9 órakor Szász-Sáros községében a jegyzői lakáson fog megtartatni.

Medgyes, 1887. augusztus 1.

A Bolya-berethalmi járás főszolgabírája
(325) 2—3 Lendvay.

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 504. szám alatt, Papp Ferencz ur házában saját nevem alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészet körébe vágó munkák gyors, pontos, izlése s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szíves jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel **Knapp M.**
fényképész.

(213) 44—*

Javitások- és hangolásokat pontosan, olcsón végzek.

Jó munkáért.

NAGY JÓZSEF

Pontos javítás.

általános hangszer-kereskedése,

Alapított 1867-ben.

Brassó, széles-utca 540., műhely: vár-utca 258.

A nagyérdemű zeneművészek-, zenekedvelő urak és hölgyeknek tisztelettel ajánlom mindennemű új hangszereimet és az azokhoz szükséges több ezerféle részeket felszerelésre. Szintugy nagy választékban legfinomabb római bél-, selyem-, fonott és angol acél-húrokat.

Raktáron vannak: kontragordonok, gordonkák, brácsok, koncert- és másnemű finom hegedűk és vonók, ezterák, gitárok, kintornák, tilinkók, furulyák, fuvolák, klarinetok, rézkürtök, hangpipok, ocarinák, acél czimbalmak, kézi- és fuvó-harmonikák, gyermekhangszerek, harmoniumok, pianinok, zongorák.

Új orgonákat és régieket minden nagyságban rövid időn felállítok.

Kapható: Ariston, Herophon, Orpheus, Symphonion, kedvelt új hangszerek, könnyen kezelhetők és pár ezer szép zenedarabot játszanak; a Symphonion magára működő hangszerek.

(6) 22—*

Népezimbalmak, saját gyártmány, 20—50 frtig.

Szabadalmazott kantsuk-kulcsok hegedűkhöz. — Nagy és kis fuvók.

Régi hangszereket ujjakkal becserelek.

Helyben, vidék- és külföldre pontos szolgálat.

